

Kosilo je eno uro po sončnem zahodu; dosto po božnih Turkov je le enkrat na dan o tej uri. Drugi zajterkovajo večkrat na dan: povič po zjutrajni molitvi in potem opoldne kakošno sadje, ob petih spet jedo kaj malega. Zajterk obstoji iz kave in kajmaka, ki je jéd iz mleka, opresnika in dínj; vživajo tudi šerbet, s cukrom napravljena zmes iz malinc in jagod ali marelic. Neka druga Turkom preljuba hladivna pihača je jaourt, enaka kumisu kalmukov, ktero napravljajo iz mleka in olovine ali vinskih drož, po katerih zavrè mleko. Jaourt se zgostí sčasoma in tako se dá ohraniti dolgo časa. Naj bolj priljubljena pa je Turkom kava (kofe). Da se vpijanijo, jedo mak (opium), kterege se nekteri Turk tako navadi, da mu ni nagelstrup; počasi pa vendar podkopuje zdravje ravno tako, kakor nezmerno pitje vina in žganja pri naših pijancih.

Turški kruh ni kvašen, tedaj je le po peki za vžitek. Močno v navadi je tudi le pražiti (roštati) žito in pražene zernja zobati. Tudi postne dni imajo Turki; takrat morajo tešči biti od sončnega izhoda do zahoda. Ponoči smejo jesti, toda le tako dolgo, dokler se zamore bela nit razločiti od černe. Tako ukazuje kóran. Koj po jédi si utakne Turk lulo (pipo) v usta; tobak pijó celi dan, pa tako polagoma, kakor opravljajo sicer vse svoje opravila. Lule so Turkom ljubice, ktere kinčijo kar naj bolj morejo. (Dalje sledí.)

Kratkočasnice.

— Nek gospodar je imel sila hudo ženo. Nič ji ni bilo prav. Vedno je renčala in možu življenje po mogočosti grenila. Terpinčeni mož se je čez njo velikrat pritoževal gospodu fajmoštru. Fajmošter so mu marsikaj svetovali: „Upotrebuj mile besede“, so rekli. „Pojdi preč, kader razsaja“. „Kupi klepetulji kaj na sejmu, ter ji podari“. — „Če vse ne pomaga, pretepi jo enkrat do dobrega“. Mož je vse to poskuševal, pa nič ni pomagalo. Ko se je nekega dné fajmoštru vnovič zoper ženo bil pritoževal, mu rečejo: „Če je pa taka, priatel, moraš tedaj svoj križ poterpežljivo nositi“, Mož se praska za učesmi, gre domú, si nabaše svojo drago zakonico na ramo, ter jo nosi po hiši okoli, rekoč da gosp. fajmošter so mu tako storiti velevali, in lejte! — pomagalo je.

J. Š.

— Neko deklè se je moglo po sili možiti. Ko duhovni gospod žalostno nevesto pred oltarjem vprašajo: „ali te je volja vzeti I. I. za moža?“ reva prav odkritoserčno odgovorí: Gospod fajmošter! Vi ste zares pervi, ki me o ti zadevi prašate za voljo mojo.

— Nekod je bilo govorjenje od dekliča, ki ima snubačev na cente. „Kako je to?“ — pravi eden — „saj ni ne lepa ne bistroumna. Kaj to! — zaverne drug — pa je bogata in — bolna.

— Na Angležkem se je en strojár oženil s hčerjo nekega mesarja. K poroki je zvonilo. Nekdo praša svojega znanca: kaj pomeni zvonenje? „Nič“, mu odgovori, „kakor zvezo kože s kostmi“.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Siseka 15. jan. Dve leti zaporedoma so zavile povodnji naše polje tako, da so nam pokončale ozimino in da celo spomladi nismo mogli iznova sejati. Ker je poslednja jesen lepa bila, smo se nadjali, da nam saj letos ne bode manjkalo kruha in da v 3 letih bomo saj enkrat kaj pridelali; — ali spet je ta up splaval po vodi: od 8. tega meseca stoji vsa naša posetev pod vodo in tako že tretje leto terka lakota na naše vrata.— Res je, da je Sisek pri vsi svoji kupčii še zmirom vas, —

ali so pa Sisčani tega krivi ali okoljšine tega kraja, bo lahko razsoditi vsakemu, kteri po večdnevnih plohah pride v ta kraj in vidi, kako od ene strani Kupa, od druge pa Sava vkljub mnogim jezom potopujete celo okrajno, da je velikemu jezeru enaka in Sisek podoben otoku, do kterege ne pelje celo noben most. Kdor vse to vidi, bo lahko zapopadel revni stan našega polja, — ali kako je to mogoče, da Sisek še mostov nima, čeravno tešejo tukaj naj lepsi les za ladje in mostove in ga vozijo v druge kraje, — to zastavico kdo nam jo ugane?

Iz Štajerskega 21. jan. K dopisu iz Štajerskega od 1. t. m. pristavljam veselo novico, da tudi slavno deželno poglavarsvo v Gradcu je za zložbo slovenske strani sekovske škofije z lavantinsko. Serčno nas veselí, da je deželni poglavar grof Strassoldo, kteri stoji še le kratek čas na čelu naše kronovine, tako hitro zapopadel željo in potrebo naroda slovenskega. Slišali smo, da se je slavni gospod močno poganjal za postavljenje ljubljanskega škofa, ali vendar je prevladalo mnenje, da, česa sam presvitli metropolit za potrebo spozná, se nima prezirati. Sterdnim zaupanjem gledamo zdaj na milost visoke vlade in na pravčnost sv. očeta papeža, da se bodo uslišale želje v vseh viharjih Austriji nepremakljivo zvestega in sv. materi katoljski cerkvi vedno vernega naroda.

Iz Celovca. Za napravo železnice iz Koroškega, ki bi se stikala z cesarsko železnicu na Štajarskem, je niveleranje že dokončano in kmalo se bo načrt predložil ministerstvu. Pot za to železnicu je naznanjena na trojno stran: dvé ste, ki peljete iz Celovca v Maribor (Marburg), ena pa, ki pelje iz Celovca v Celje. Ktera se bo izvolila, se še ne vê.

Iz Ljubljane. Gosp. dr. Klun, omenivši v „Laib. Zeit.“ vesel novice, da besednjak, osnovan na Vodnikovem rokopisu, pride na stroške presvitlega našega g. knezoškofa na dan, je razglasil o omenjenem rokopisu zanimive zgodovinske čertice, iz katerih povzamemo sledeče: „Mojster slovenskih pesnikov je skozi veliko let vès čas, ki mu je ostajal čez druge dela, pridno obračal na izdelovanje slovenskega slovarja. Že leta 1802 se je v 63. listu Bernskega časnika „patriot. Tagbl.“ z veliko častjo govorilo od tega besednjaka in reklo, da pride kmalo na svetlo. Al preteklo je skor pol stoletja in rokopis je žalibog! vedno le ostal — rokopis. Pohlevni Vodnik je pilil in pilil na delu svojem, in neutrudljivo nabiral besede po kmetih, kjer se je slovensčina čista ohranila, zraven tega pa tudi prebiral dela Jambresića, Troca, Tomsa, Dobrovskega, Rodde-ta, Stulli-ta itd., da bi tako doversil besednjak po uzoru svojem. Z vsem tem še ne zadovoljen, je iskal dobrih besed v slovarju „dictionarium“ leta 1704 natisnjenem v Moskavi, v slovnici Popovičevi in v spisih Smotriskovih, Sovičevih, Frenzelovih itd., naj so bili pisani s cirilico ali glagolico. Nikdar pa ni tuje besede vzel v slovar svoj, ako ni bila v duhu jezika slovenskega. Tako nabiraje brez počitka je nabral za 30.000 nemških besed slovenskih in dobrih slovenskih. Namensnjegov je tudi bil: pregovore in prislove domačega jezika vplesti dotičnim besedam, in ravno to ga je mudilo veliko v doveršbi slovarja. Za podlago nemško-slovenskega dela si je izbral takrat naj bolji nemški besednjak Adelungov. Leta 1813 je mislil dokončati delo; izdal je že za pokušno eno pôlo. Zrajtal je celo delo na več kot 80 pol srednje osmirke, in želel ga je v ličnem natisu izročiti svetu. Ker pa mu je dnarja manjkalo celo delo izdati na stroške svoje, je razpisal naročbo. Al vojska je vstala — in zaostalo je že njo tudi namenjeno delo. Umerl je slavni mož (leta 1819)